

ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

22

BARTHA DÉNES – VANCSURA RUDOLF

NEMKY ERNŐ

(1909-1986)

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
ERDŐMÉRNÖKI KAR

SOPRON
2009

A sorozatot szerkeszti:
Az Erdőmérnöki Kar dékánja

ISSN 1417-8885
ISBN 978-963-9883-31-4

Felelős kiadó:
DR. NÁHLIK ANDRÁS
Az Erdőmérnöki Kar dékánja

A kiadványt összeállította:
DR. BARTHA DÉNES

Lektorálta:
DR. OROSZI SÁNDOR

Készült a LővérPrint Nyomdában (9400 Sopron, Ady E. u. 5.).

Henry Brew

NEMKY ERNŐ élete és munkássága

Életének fontosabb állomásai

1909. március 3-án született Diósgyőr-Vasgyárban. Édesapja Nemky Károly Selmecen végzett kohómérnök volt, aki selmecbányai lányt vett nőül, s 1933-ig a Diósgyőri Vasgyár főművezetőjeként ténykedett. Egyes visszaemlékezések szerint az ifjú Nemky Ernő Roller Kálmánnal szüleik révén már elemista korában megismerkedett, barátságot kötött. Elemi iskoláit szülőhelyén végezte, középiskolába Miskolcon a kir. kat. Fráter György főgimnáziumba járt, ahol 1928-ban érettségizett, s sportteljesítményével társai közül hamar kitűnt: atlétikában országos középiskolai bajnok lett. A magyar királyi Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Főiskolán 1929-1933 között erdészeti tudományokat hallgatott, s erdőmérnöki oklevelét Sopronban 1933. november 29-én szerezte meg. Az ezt követő csaknem húsz évben sok helyen és sokféle beosztásban a gyakorlati életben szolgált. 1933. december 9. és 1934. október 1. között a m. kir. Miskolci Erdőigazgatóság Építészeti Osztályán – mint napibéres – üzemtervezéssel, a lillafüredi pisztrángtelep megtervezésével és építésével, erdei vasúti munkákkal foglalkozott. 1934. október 1-jétől 1935. szeptember 29-ig katonai szolgálatot teljesített Miskolcon, de leszerelése után egészen 1941-ig minden évben behívták még egy-egy hónap szolgálatra. Az 1935-36-os tanévben, Sopronban, a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karának Út- és Vasútépítészeti Tanszékén Modrovich professzor mellett ideiglenes megbízású tanársegédként helyettesített. 1936. november 17-én a m. kir. Budapesti Erdőfelügyelőség keretében Monorra került, ahol Pest–Pilis–Solt–Kiskun vármegye monori és gyömrői járásának alföldfásítási munkáival foglalkozott, itt mintegy 3000 kh erdőtelepítés megtervezése és részben kivitelezése fűződik a nevéhez. zerencsés

embernek mondható, mivel a nehéz elhelyezkedési lehetőségek ellenére 1936-tól erdőgazdasági munkakörben dolgozhatott. 1939. január 1-jén a m. kir. Állami és Koronauradalom Gödöllői Erdőigazgatóságának igazgatósági osztályára helyezték át, ahol 120 kh-on kopárfásításokat végeztetett a pilisi kopárokon. 1941 áprilisától az év végéig Bácskában a Palánkai Erdőgondnokság megszervezése és vezetése volt a feladata, amit fizetés nélküli segéderdőmérnökként látott el.

1941. december 15-én Simkó Klárával fogadott életre szóló hűséget, aki Budapesten, az Erdészeti Főosztályon dolgozott. Házasságukból három leány született: Klára, aki később erdőmérnök lett, Judit, aki faipari mérnöki oklevelet szerzett és Ágnes, aki középiskolai tanárként, ill. könyvtárosként ténykedett.

1942-ben a Budapesti Erdőfelügyelőségre helyezték át, majd még ebben az évben a Földművelésügyi Minisztérium Erdészeti Főosztályára rendelték a Birtokpolitikai Osztály előadójának. 1943 júniusában a m. kir. Váci Erdőigazgatóság Nagymarosi Erdőgondnokságának vezetésével bízták meg, ahol leghosszabb gyakorlati időszakát töltötte, egészen 1949. augusztus 1-jéig. Távoznia innen azért kellett, mert 1949 elején szakképzetlen kádereket ellenőröknek neveztek ki, s számára ez a községi pártszervezettel folytatott viták mellé már túl sok volt. Később az erdészeti igazgatás átszervezése miatt a Nagymarosi Erdőgondnokságot megszüntették. Itt, Nagymaroson több száz kh cseres-tölgyes felújítását végezte, az itt szerzett tapasztalatok később beépültek a tölgyekkel folytatott kutatómunkájába, többek között az akadémiai doktori értekezésébe is. Az erdőgondnokságot a legkedvesebb munkahelyének tartotta, ide a későbbi években is szívesen visszavisszalátogatott. 1949 őszétől a Mezőgazdasági Tudományos Központban lett referens, itt ismerkedett meg a tudományos munka jelentőségével. Ehhez járult az említett barátsága Roller Kálmánnal, aki ekkor szintén az erdészeti tudományok felé fordult; s az Erdészeti Tudományos Intézetbe került. 1950 nyarán a Magyar Tudományos Akadémia Adminisztrációs Hivatalába helyezték erdészeti előadónak. Fő feladata az erdészeti vonatkozású

kiadványok szakmai és politikai felügyelete volt, könyvek és tanulmányok, valamint az orosz nyelvű irodalomból lefordított cikkek lektorálásával, illetve publikálásra való előkészítésével foglalkozott.

Ekkor jelent meg Fekete Zoltán Erdőbecsléstan (1951) c. könyve. A könyvvel kapcsolatban Alexits György matematikus, akadémikus részéről több kifogás merült fel. Egyebek közt a 120. oldalon rövid lábjegyzetben, egy szakkifejezéssel kapcsolatban az „oláh” szó szerepelt. A könyvet emiatt bevonták a könyvárusi forgalomból, a 119-120. oldalt kivágták és újjal pótolták, ahol már az „oláh” helyett a „román” szót találjuk. A botrány nyomán Nemky Ernőnek távoznia kellett az MTA Adminisztrációs Hivatalából. Ez a fordulat véletlenül egybeesett az Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Karán 1951 májusában végrehajtott politikai jellegű tisztogatással, amikor 45 hallgatót zártak ki az Erdőmérnöki Karról és az ország összes felsőoktatási intézményéből. Néhány hét múlva az oktatói kart is elérte a tisztogatási hullám, a négy eltávolított professzor között volt Fehér Dániel, a Növényzeti Intézet vezetője is. Fehér Dánielnek az oktatói munka alól történt felmentésével az általa létrehozott Növényzeti Intézet is megszűnt. Az újjáalakított Növényzeti Tanszék élére 1951. október 1-ji kinevezéssel – előbb intézeti tanárként, majd egyetemi docensként – Nemky Ernő került. A döntésben bizonyára szerepet játszhatott Roller Kálmán is, aki ekkor már Sopronban dolgozott. (Fehér Dánielt a dékáni megbízás alól nem tudták azonnal felmenteni, csak az oktatástól tiltották el, s mint egyetemi tanárt 1952 januárjában nyugdíjazták. Tévesnek kell minősítenünk azt a közvélekedést, hogy Fehér Dánielnek Nemky Ernő miatt kellett távoznia. A történelmi tények is bizonyítják, hogy a Fehér Dániel menesztése miatt megüresedett vezetői és oktatói posztot foglalta el a korábbi munkahelyéről szintén menesztett Nemky Ernő. Érdekességképpen megemlítjük, hogy a megüresedett álláshely betöltésénél Zólyomi Bálint botanikus, akadémikus neve is szóba került.)

Az életutat tovább folytatva 1954. november 4-én „Az erdeife-nyő csemetek növekedése, különös tekintettel a változó fényviszonyokra” c. értekezésével megszerezte a biológiai tudományok kandidátusa fokozatot, s ez alapján 1955. március 13-án egyetemi tanárrá léptették elő. 1960. július 14-én a műszaki doktori (dr. techn.) címet is megkapta. „A tölgymakk és a tölgycsemete öko-fiziológiája, mint tölgyerdeink természetes felújításának alapja” címen 1973-ban készült értekezése alapján 1975. április 23-án – némi szándékos késleltetés után – a mezőgazdasági (erdészeti) tudományok doktora fokozatot nyerte el. Tanszékvezetői feladatát egészen 1975 nyaráig látta el, 1976. január 31-én vonult nyugdíjba. 1986. augusztus 25-én halt meg Sopronban, s Nagymaroson helyezték örök nyugalomra. Temetésén utóda, Gencsi László professzor, búcsúzóul az általa szeretett tölgy egy hajtását dobta az őt elfedő hantok közé.

Tanszékvezetői és Botanikus kert-vezetői munkássága

Fehér Dániel intézetigazgatói, dékáni, illetve egyetemi tanári felmentése után kiemelt tudósként továbbra is aktív maradt, és a Növénytani Intézet helyén megalapította a Magyar Tudományos Akadémia Talajbiológiai Kutatólaboratóriumát. A két szervezet (a Növénytani Tanszék és a Talajbiológiai Kutatólaboratórium) szétválása hónapokig elhúzódott. Az 1952. év tavaszi félévében a növénytan oktatása erősen lecsökkent oktatói létszámmal (3 fő) folytatódott. Nemky Ernő, mint frissen kinevezett tanszékvezető, oktatási tapasztalatok hiányában nehéz helyzetben volt. A tantervi reformok következtében a két féléves Erdészeti növénytan oktatása négy félévesre növekedett. Előadásait Nemky Ernő nagy ambícióval kezdte meg. Korábbi összeköttetései révén megszerezte az oroszról lefordított Kurszanov-féle Botanika I. c. tankönyv kéziratát, és óráról, órára készülve tartotta meg előadásait. A tanszékvezetési munkában kezdetben Fehér Dániel támogatta, a tanszéki értekezleteket még a Fehér-féle szobában tartották

meg, azokat Fehér Dániel vezette le. A kari (főiskolai) tanácsüléseken is Fehérrel együtt vettek részt.

A nagy létszámú (120 fős) évfolyamok és a megemelkedett óraszámok következtében a 3 fős oktatógárdára jutó terhelés nagy volt, és az új oktatási követelmények beépítése a tantervbe időigényes munkát kívánt. A tanszék oktatói kis helyen összezsúfolva, segéderő nélkül, sanyarú körülmények között dolgoztak. A legnagyobb terhelés (oktatás, vizsgáztatás, adminisztráció) a tanszékvezetőre nehezedett. E nehezen elviselhető állapotok közt Nemky Ernő türelmesen és fegyelmezetten viselkedett, a hallgatók a tanszékre nehezedő gondokból mit sem észleltek.

A szétválás folyamata 1952 nyarán gyorsult fel. Fehér Dániel birtokon belül volt, így ő határozta meg azt, hogy a közös vagyontól a tanszéknek mit ad át. Nemky Ernő az osztozkodás kérdésében rendkívül óvatosan viselkedett. A földszinti 9 helyiségből 3 került a tanszék használatába. Az alagsor – a hallgatósági laboratórium kivételével – a Talajbiológiai Kutatólaboratóriumnál maradt. A Növénytani Tanszék megkapta a 20 gyakorló mikroszkópot, valamint néhány selejtezésre váró öreg műszert és az írógépet. Az oktatáshoz szükséges néhány könyvet úgy kellett Fehér Dánieltől kikönyörögni. 1952 nyaratól Fehér már nem foglalkozott az újjáalakult tanszékkel, ekkor minden idejét a Talajbiológia c. könyve írására fordította.

A nagyfokú leterhelés miatt kezdettől fogva érezhető volt, hogy a tanszék személyi állománya kiegészítésre szorul. Egy docensi és két tanársegédi állásra pályázatot hirdettek. A docensi álláshelyre 1952. december 1-jei kinevezéssel Tuskó Ferenc, az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársa került, majd 1953 elején a tanársegédi álláshelyeket Szy Ferenc és Kiss László erdőmérnökök kapták meg. Tuskó Ferenc kinevezésével lehetőség nyílt az Erdészeti növénytan szakosítására. Nemky Ernő az anatómiát, a morfológiát és az élettant adta elő, Tuskó Ferenc a növényrendszer-tant, a dendrológiát és a növényföldrajzot oktatta. Ezenkívül a Botanikus kert irányításával is őt bízták meg.

Nemky Ernő, miután oktatási terhelése csökkent, több időt fordíthatott a kandidátusi disszertációja elkészítésére, amelynek témája az erdeifenyő csemeték növekedésének vizsgálata volt különböző fényviszonyok között.

Az újjászervezett tanszék további fejlődését nagymértékben akadályozta a helyiséghiány. Tuskó Ferenc jó szervezőképességű munkatárs volt, aki Roller Kálmán igazgató mellett igazgatóhelyettesi feladatokat is ellátott, s a Növénytani Tanszék számára megszerzett három helyiséget a C-épület (Kémia Tanszék) emeletén. A rendszertani részleg (Tuskó Ferenc, Szy Ferenc, Vancsura Rudolf) ide költözött át, természetesen szoros kapcsolatban maradván az anyatanszékkel. Itt már lehetőség nyílt a tanszéki herbárium és az egyéb szemléltető eszközök kialakítására is.

A tanszékvezető számára ismét nehéz időszakot jelentett, amikor a Botanikus kertből Kiss Lajos kertészeti felügyelőt 1953 tavaszán – hamis vádak alapján – elbocsátották. Az év őszén Brányi György, majd 1955 ősztől Csapody István tanársegédi kinevezéssel került a Botanikus kert élére. Ha figyelembe vesszük azt, hogy 1953-tól a tanszékvezetőn kívül a tanszék munkájában 6 oktatói státusban lévő munkatárs működött közre, a személyi ellátottságot optimálisnak ítélnéljük. A kedvező fejlődési szakasz mintegy négy éven át tartott. Az 1956. évi őszi események azonban új fejezetet nyitottak a Főiskola és a Növénytani Tanszék életében.

A november 4-i Nagy Imre-féle drámai hangú hajnali beszéd után megkezdődött a soproni polgárok tömeges menekülése nyugat felé. A Főiskola oktatói közül is sokan, így Nemky Ernő, valamint a Tanszékről Tuskó Ferenc és Szy Ferenc, továbbá az akkor már az Erdőműveléstani Tanszékre áthelyezett Csapody István is családotul Ausztriába távoztak. Amint az az 1956-os események történetéből ismeretes, az Ausztriába menekült oktatók és hallgatók nagy része Roller Kálmán volt igazgató vezetésével december végén Kanadába emigráltak. Nemky Ernő nem tartott Rollerékkal, sőt a tengerentúli „ideiglenes” emigráció ellen agitált. Így keletkezett a szójáték: Nemky = nem ki! (tudniillik Kanadába,

hanem haza Sopronba). A Kádár-kormány amnesztiarendelete hatására 1957. január 20-án visszatért Sopronba (úgyszintén Csapody István is). Nemky Ernőnek nem volt oka külföldre távozni, mivel a forradalmi események alatt Budapesten tartózkodott, Sopronban semmilyen kompromittáló akcióban nem vett részt. Az események személyi mérlegét megvonva: a II. félév kezdetére három fővel csökkent a Tanszék oktatóinak száma.

1957 februárjától az oktatás a korábban kialakult rend szerint folytatódott, azzal a változással, hogy a Tusó Ferenc által előadott tárgyakat is Nemky Ernő vette át. A leterhelést tovább növelte az a tény, hogy 1957 szeptemberében beindult a faipari mérnök-képzés. A Faanatómia és a Trópusi fák ismerete c. tantárgyak belépésével az óraszámok jelentősen növekedtek. A Főiskola jövőbeni sorsát illetően fontos esemény volt, hogy 1957 nyarán megtörtént a külföldre távozott oktatók megüresedett álláshelyeinek betöltése. Ekkor került a Főiskolára Gál János, Káldy József, Pankotai Gábor, Pántos György. A Főiskola vezetését hamarosan ezen újonnan bekerült oktatók vették a kezükbe. A megisméltető politikai tisztogatás során személyi változás következett be a Tanszéken is. 1959 tavaszán idealista világnézete miatt menesztették Kiss László tanársegédet, helyébe Paprika Antalné került. A tisztogatással kapcsolatban a Tanszék érintő egyéb személyi változás lehetősége is napirendre került. Miután Csapody Istvánt is menesztették az Erdőműveléstani Tanszékről, az érdekeltek bevonásával megállapodás született arról, hogy a Növényföldrajz c. tárgyat Vancsura Rudolf tanársegéd áthelyezésével együtt az Erdőműveléstani Tanszékre viszik át. Az áthelyezés ellen Nemky Ernő tiltakozott, így sem a tantárgy, sem a tanársegéd átkerüléséből nem lett semmi. A következő év jelentős változást hozott a Tanszék életében, ugyanis a Talajbiológiai Kutatólaboratórium Budapestre költözött, így a felszabadult helyiségeket végre a Növénytan Tanszék vehette birtokba. Ugyancsak ebben az évben történt, hogy a már igazgatói pozícióban lévő Gál János rendelkezése alapján a Botanikus kerti épületből a kert dolgozóit kilakoltatták, az épületet szolgálati lakásként az igazga-

tó személyi gépkocsivezetője kapta meg. A kilakoltatás után a kert dolgozóinak sem tisztálkodási lehetőségük, sem pihenőhelyük nem volt. A kerti épületben tárolt muzeális herbáriumok (pl. Fekete Lajos, Borbás Vince, Simonkai Lajos exsiccatai) a főépület alagsori helyiségébe kerültek, ahol a nedves levegő hatására három év alatt tönkrementek. A kialakult új hatalmi viszonyok mellett a közismerten Roller-barát Nemky Ernőnek már nem volt annyi érdekérvényesítési lehetősége, hogy ezeket a helyrehozhatatlan károkat okozó akciókat ki tudja védeni.

Az időközben megalakuló Erdészeti és Faipari Egyetem a Növénytani Tanszék életében nem sok változást hozott, a hiányzó oktatói állásokat sem töltötték be, így munkaerő dolgában nagyon szűkös helyzet alakult ki. Az 1963-ban szovjetunióbeli aspirantúrára távozott Vancsura Rudolf helyébe Balázs István került, akivel sportkörüi tevékenysége folytán korábban Nemky professzor már kapcsolatban volt. A Botanikus kert élére pedig Barabits Elemér erdőmérnököt nevezték ki. A két új munkatárssal Nemky Ernő tanszékvezetőnek sok gondja támadt. Balázs István tanársegédet a növénytani oktatás kevésbé ambicionálta, Barabits Elemér pedig hamar függetlenítette magát a Növénytani Tanszéktől, és a Fehér Dániel által kialakított (Alsó) Botanikus kert tájképi átalakításába kezdett, viszont a kert bővítése céljából az egyetem tulajdonába került 4,5 ha-nyi külső kerttel (Panoráma úti parkerdő) nem volt hajlandó foglalkozni. A Botanikus kert felelős vezetője, igazgatója továbbra is Nemky Ernő maradt, és a Panoráma úti parkerdő fejlesztésére szánt hitelkeret felhasználásáért ő felelt. A nem az oktatás céljait szolgáló átalakító munkában a rektoron kívül Barabits Elemért többen támogatták, ily módon Nemky Ernő nehéz helyzetbe sodródott. A személyi problémák egy része megoldódott azzal, hogy 1966 tavaszán Balázs István helyett a tanársegédi állásba Agócs József került, viszont Barabits egyelőre maradt a Botanikus kert élén.

Az 1966-ban visszatért Vancsura Rudolfot Nemky Ernő a külső kert részletes parkosítási tervének elkészítésével bízta meg, annak elfogadtatása után pedig a kivitelezést is rá bízta. Barabits Elemér

időközben, 1967 tavaszán, mint tudományos munkatárs az Erdőműveléstan Tanszékre került, így a Tanszék személyi állománya rendeződött. A Tanszéken, illetve a Botanikus kertben ez a viszonylag konszolidált állapot nem sokáig tartott. 1969-ben ismét Gál János foglalta el a rektori széket. Barabits Botanikus kertbe való visszahelyezése érdekében támadások sora indult Nemky Ernő ellen. A dékán, Bezzegh László bábáskodásával ekkor született meg egy olyan határozat, hogy a kertet a Növénytani Tanszékről leválasztják, és az irányítást az ún. Botanikus kerti Bizottság fogja végezni. Ennek elnöke Majer Antal lett, tagjai Nemky Ernő, Igmándy Zoltán, Gál János, titkára pedig Vancsura Rudolf. Barabits Elemért, mint gondnokot, visszahelyezték a Botanikus kertbe. Az elképzelések szerint a Bizottság állítja össze a szükséges fenntartási és fejlesztési terveket, a gondnok pedig végrehajtja azokat. A Botanikus kertet ettől az időtől kezdve az Erdőmérnöki Kar dékánja felügyelte.

A Botanikus kerti Bizottság munkája kezdettől fogva kudarcra volt ítélve. Majer Antal minden erejével volt évfolyamtársát, Barabits Elemért támogatta. Nemky Ernő a Tanszék és az oktatás érdekeit védte. Igmándy Zoltánt a meddő vita nem érdekelte. Gál János pedig a bizottság ülésein sohasem jelent meg, maga helyett Tompa Károlyt küldte, aki igyekezett semleges maradni. Barabits ott folytatta, ahol három évvel azelőtt abbahagyta: a kerti munkák nem az oktatás céljait szolgálták. A több mint harminc éve gyomorpanaszokkal küzdő Nemky Ernő az akkori alárendelt helyzetben a Botanikus kert ügyéért már nem tudott megfelelő hatékonysággal kiállni. Valakik 1973 tavaszán egy levelet szerkesztettek, amelyet a botanikus kerti dolgozókkal íratattak alá. Az Állami Ellenőrzési Központnak címzett levélben feltárták a botanikus kerti szabálytalanságokat és kérték az ügy kivizsgálását. Május elején megérkezett az ÁEK vezetője, Brutyó János levele, amelyben az ügy sürgős kivizsgálását rendelte el. Az Egyetem vezetése hamar megtalálta a kellemetlen ügyből kivezető utat. Amennyiben Barabits önként felmond, akkor nem indítanak ellene fegyelmi eljárást. A nevezett kolléga 1973. május 15-én fel-

mondott, és távozott az Egyetem kötelékéből. Pár hétig gondnok nélkül maradt a kert, majd 1973 szeptemberétől Bolgár Józsefnét helyezték gondnoki munkakörbe. Bolgárné azonban 1974 januárjában szülési szabadságra távozott. Ekkor Káldy József rektor-helyettes úgy döntött, hogy megszünteti a Botanikus kerti Bizottságot és a kertet visszaadta a Tanszéknek. Mindezek a történések Nemky Ernő tanszékvezetői tevékenységének utolsó éveit megkeserítették, a Tanszék oktatói munkájára pedig határozottan hátrányosan hatottak.

Nemky Ernő tanszékvezetői megbízását 1973-ban életkora miatt már csak két évre hosszabbították meg, így – féléves felmondási idő után – 1976. január 31-vel nyugállományba vonult. Íróasztalát nyugdíjba menetele után is megtartották. A Tanszékre időnként bejárta, tájékozódott a dolgok alakulásáról, átnézte a beérkezett folyóiratokat. Beszélgetés közben soha nem tett elmarasztalást azokra az oktató kollégáira, akik a korábbi években oly sok kellemetlenséget okoztak számára.

Oktatói tevékenysége

Nemky Ernő alapvetően műszaki érdeklődésű mérnökember volt, erre utalnak első munkahelyei is. A gyakorlati életből a Mezőgazdasági Tudományos Központ, majd a Magyar Tudományos Akadémia kötelékébe kerülve referensi tevékenysége közben tett szert szélesebb körű biológiai ismeretekre. Az Erdőmérnöki Főiskolán nehéz kihívás elé került, az alkalmazott növénytan széles tudományterületének gyors meghódítása várt reá. Nyomasztóan, de egyben serkentően is hathatott, hogy tanszéki elődei e diszciplínát magas szinten művelték, s rangos külföldi egyetemeken doktoráltak (Kövessi Ferenc Párizsban, Bokor Rezső Göttingenben, Fehér Dániel Bécsben).

Kinevezése után másnap már vállalta a vizsgáztatást, mely tény az ő két alapvető tulajdonsága magyaráz: egyrészt óriási szorgalma, munkabírása, másrészt az ezt is erősítő nagy felelősségérzete. A másként kezdődő életpálya miatt a hiányosságokat Nemky Er-

nő az új munkahelyén kemény akarattal és lankadatlan kitartással igyekezett pótolni. Két-három év alatt eljutott oda, hogy az oktatáshoz szükséges témakörben biztonságosan mozgott. Már korán, 1953-ban megírta az első növénytani jegyzetét.

A Roller Kálmán közreműködésével 1951 őszén a Főiskolára került új oktatógárda (Roller Kálmán, Jablánczy Sándor és Nemky Ernő) az erdőművelési-biológiai jellegű tárgyak fejlesztésében eredményesen működött együtt. Az oktatói kar 1951. évi megerősítése után a szakminisztérium az oktatást hatékonyan támogatta. E körülményeknek tudható be az, hogy rövid idő alatt sikerült a Növénytani Tanszék oktatói állományát optimális szintre fejleszteni. Minden tárgyból elkészült a korszerű jegyzet, a belső és külső gyakorlatok jól előkészítettek voltak. A tantárgyak eredményes elsajátítási lehetőségét jelentette az, hogy a IV. szemeszter végén a Termőhelyismerettani Tanszékkal közösen, 3 hetes nagygyakorlatot tartottak (hegyvidék, alföld, ártér), továbbá jól működő tudományos diákkörök tevékenykedtek a Tanszéken. A Botanikus kertben sikerült a háborús évek pusztításainak nyomait eltüntetni és kiegészíteni az oktatáshoz szükséges növényállományt. Közben Nemky professzor a volt előadóteremből egy gyűjteménytermet is kialakított jó szemléltető anyagokkal ellátva, hogy a hallgatók a Botanikus kert mellett itt is gyakorolhassanak. Előadásaihoz számos tablót rajzoltatott, ezeket még napjainkban is használjuk.

Nemky Ernő oktató-nevelő munkájára a példamutatás jellemző, a tanár felelősségét mindig hangoztatta. Előadásait pontosan kezdte (becsengetéskor már úton volt az előadó felé), azokra gondosan felkészült. Igényesen öltözködött, magas termetével, gondozott megjelenésével a klasszikus professzor benyomását keltette. Nem szerette a rendetlen, borotvátlan, lusta hallgatókat, a szellemességet, műveltséget viszont kedvelte. Munkabírása határtalan volt, sokszor hangoztatta: „a nap 24 órából áll, és aztán még ott az éjszaka”.

Nagy gondot fordított az általa előadott tárgyak fejlesztésére. Jegyzeteit időnként átdolgozta, oktatói pályafutása alatt 5 tantárgy

tematikáját dolgozta ki, s 11 jegyzetet írt. Követve a Növénytani Tanszék évszázados hagyományát, következetes és szigorú oktató, vizsgáztató volt. Sohasem fordult elő, hogy az előadásai előtti estén a már sokszor leadott tananyagról készített vázlatait, jegyzeteit ne nézte volna át.

Megtanult angolul is, folyamatosan tanulmányozta a szakirodalmat, az új felfedezéseket, felismeréseket rögtön beépítette a tananyagba. Így például a dezoxiribonukleinsav (DNS) szerkezetének felderítése (1953) után e tény – az ötvenes évek sajátos biológia-értelmezése ellenére – hamarosan bekerült előadásaiba és jegyzetébe.

A kor követelményeinek megfelelően kiemelkedő fontosságot tulajdonított a világnézeti nevelésnek. Előadásain talán túl is hangsúlyozta a szovjet biológia eredményeit. Ez a hallgatóknak is feltűnt. Egy 1970 táján végzett hallgató felvetette (HAVAS-HORVÁTH, 2008): vajon megfélemlített ember volt-e Nemky Ernő, akiben állandóan dolgozott a bizonyítási kényszer, s meg akart felelni a pártvezetés elvárásainak? Megfélemlített talán nem volt, hanem inkább óvatos. Az óvatosságra intő ösztönzést Alexits György jóvoltából még 1951-ben megkapta.

1952 és 1975 között küzdelmes időszakban volt a Növénytani Tanszék vezetője, érdekérvényesítő képességének köszönhetően tanszékvezetése első időszakában lényegesen emelkedett az oktatott növénytani tantárgyak óraszámja és a tanszék oktatói létszáma, a későbbiekben azonban sajnos ennek a fordítottja következett be.

Kutatói és szakirodalmi munkássága

A Növénytani Intézet szétesése után a Tanszék munkája kifejezetten oktatáscentrikus volt. A kutatást inkább csak a tudományos fokozatok megszerzéséhez szükséges értekezések serkentették. Nemky Ernő kandidátusi disszertációjának témája az erdei fenyő csemeték növekedési körülményének vizsgálata volt, de 1957-től érdeklődése a tölgyek irányába mozdult. Több éven át

vizsgálta a tölgymakk tárolásával kapcsolatos problémákat (légzés, vízvesztés, stb.). Akadémiai doktori disszertációját is e témából készítette el.

Az 1957. évi hazatérése után fiziológiai jellegű alapkutatásokba kezdett. A munkát két vonalon tervezte megvalósítani, egyrészt izotópos vizsgálatokkal, másrészt a növényi légzést és fotoszintézist mérő, illetve regisztráló készülékkel. Ezeket a vizsgálati módszereket már a szocialista országokban is alkalmazták, főleg az izotópos eljárásokat. A kémiai épületben lévő laboratóriumot kívánta átalakítani izotóplaborrá. Továbbképző tanfolyamokon vett részt és néhány apróbb felszerelési tárgyat is beszerezett. Egyidejűleg a Kémia Tanszék is izotópos vizsgálatokba kezdett. Két laboratórium természetesen nem lett volna fenntartható. Az izotópos kutatás ügyében Gál János úgy döntött, hogy a kémia foglalkozzon az izotópokkal, a növénytan pedig maradjon a növényeknél.

Könyvet nem írt, a tankönyvről az volt a véleménye, hogy „a hallgatók részére nem a tankönyv, hanem az egyetemi jegyzet kiadása célszerű, amelyet a rohanó biológiai forradalom eredményeivel, 4-5 évenként átdolgozva, újra ki lehet adni.” A 11 jegyzet, 21 szakmai tanulmány mellett 20 ismeretterjesztő cikk, recenzió látott napvilágot a tollából. Többnyire felkérésre 24 szakmai előadást tartott. Egyéb – zömmel politikai jellegű – előadásainak száma 12. Szakmai körökben néha elhangzik olyan kritika, hogy keveset publikált. Ez csak részben igaz, mivel a fenti szám adatok is bizonyítják, hogy megfelelt az akkori elvárásoknak, s átlagos mennyiségű publikációt produkált.

1968-ban az ő szerkesztői tevékenysége eredményeképpen látott napvilágot a Mezőgazdasági Kiadónál az Erdészeti növénynevelés c. szakkönyv, amely a hazai erdészeti nevelési munka korszakos összegzése.

Egyéb tevékenysége

Szakmai munkája során számos szervezetnek volt tagja. 1939-ben lépett be az Országos Erdészeti Egyesületbe, 1950-51-ben a

MTA Erdészeti Főbizottságában, illetve ugyanekkor a MTA Meteorológiai Főbizottságában ténykedett. 1948 óta a Közalkalmazottak Szakszervezetének, 1945-48 között a Független Kisgazdapárt, 1948-49 között a Magyar Dolgozók Pártja tagja. 1959-1967 között a Magyar Tudományos Akadémia Erdészeti Bizottsága Erdészeti Nemesítési Albizottságának elnöke, majd tagja volt.

Szívesen tevékenykedett humanitárius jellegű egyesületekben, bizottságokban: 1945-1947-ben Nagymaroson a Földelosztó Bizottságban, 1946-1954 között a Békebizottságban, 1953-1956 között a Magyar Vöröskeresztben. Nagymarosi erdőgondnoksága alatt önzetlenül támogatta az akkoriban félreállított híres Afrika vadászt, Kittenberger Kálmánt.

Legjelentősebb társadalmi tevékenysége a sport vonalán bontakozott ki. Tudni kell, hogy fiatal korában eredményesen atletizált, s ha egy hosszadalmas betegség közbe nem jön, akkor valószínűleg részt vehetett volna az olimpián. Gimnáziumi évei alatt az iskola legeredményesebb atlétája volt, aki 1926-ban távolugrásban (625 cm), 1927-ben és 1928-ban ötpróbában nyert országos bajnokságot. 1928-ban a pentatlon minden egyes számában egyéni bajnokságot is nyert (200 m-es síkfutás, távolugrás, diszkoszvetés, gerelyhajítás és 1500 m-es síkfutás). A népszerű Podhorszky tanár úr gyakran mondogatta is: „Te, pasas, jól jegyezd meg, hogy Nemky nemcsak ötszörös országos bajnok atlétikában, hanem vastagbetűs jeles tanuló is”. 1926-29 között a Diósgyőri Atlétikai Club, 1929-36 között a Soproni Főiskolai Atlétikai és Futball Club tagja, 1947-49 között a Nagymarosi Atlétikai Club elnökségi tagja. 1952-75 között az Erdőmérnöki Főiskola, majd az Erdészeti és Faipari Egyetem Haladás Sportkör tanárelnöke tisztséget töltötte be – nagy lelkesedéssel. Mindig részt vett az Agrár Sportnapokon és szurkolt az ifjúságnak.

Kevesen tudják róla, hogy a hagyományápolás lelkes híve volt. Többek között a hattyútollazás (egyik, a valóságnak jobban meg-

felelő¹⁾ története is az ő nevéhez fűződik. Elmondása szerint 1932-ben, a nagy gazdasági válság idején a vidéki kisvárosok idegenforgalmának fellendítése érdekében Budapestről ún. „filléres gyorsvonatokat” indítottak. Sopronba az első ilyen vonat 1932 júniusának első vasárnapján érkezett, és a fővárosi kirándulók fogadására a város polgársága nagyon készült. A vonat befutása előtti szombati napon a főiskolások szakestélyt tartottak a sörgyárban, ahol elhatározták, hogy ők is méltó módon fogadják a Sopronba látogatókat. Csirizt, lisztet és kispárnát szereztek, majd az éjszaka folyamán feltollazták a Hunyadi János utca és a Borsmonostori utca találkozásánál álló kőhattyút, ami remekül sikerült. Nemky Ernőt furdalta a kíváncsiság, ezért hajnalban kísétált a kopott kőmadárhoz. Itt a következő kép fogadta: egy rendőr silbakolt a szobor mellett, két városi alkalmazott pedig a hattyúról síkálta a tollat és a csirizt. Nemky Ernő a történetet az alábbi módon nyugtázta: „a rendőrségnek akkoriban nem volt humorérzéke”.

A selmeci hagyományok elkötelezett híveként a hallgatói nagytanulmányutak estéin – néhány évvel a szégyenletes kizárások után – az üldözött selmeci nóták felidézésében élenjárt, a kollégiumban a diákszokásokról előadásokat tartott. Megbecsülését, a hallgatók általi elismertségét jelzi, hogy az 1957 novemberében szervezett balekkeresztelésen Nemky Ernő professzort, alias Nyakiglábot hat balek választotta magának keresztszülőül. A selmec-soproni hagyományokról 1974-ben pályamunkát állított össze, amivel a KISZ Központi Bizottsága által kiírt pályázaton helyezést ért el. A Kanadába emigrált oktatók és a hallgatóság is tartotta vele a kapcsolatot, a belső összetartozást, és a hazai kötődést erősítendő diákhagyományainkról tollából több cikket jelentettek meg kiadványukban, a Kapocsban.

¹ A másik, valóságnak kevésbé megfelelő történet Vendel Miklós professzorhoz kapcsolódik.

Munkatársaira és tanítványaira hagyott öröksége

Nemky Ernő tehetsége, munkabírása és a nehéz helyzetekben mutatott helytállása munkatársai számára mindenkor példaképpül szolgált. Halk szavú, szelíd, nem hangoskodó, fegyelmezett, kimerített ember volt. Nem szerette az erőszakot, így a konfliktusokat általában kerülte. Sohasem utasította munkatársait, mindig csak kért, de erre is ritkán volt szükség, mivel a feladatok megbeszélése után kollégái tették a dolgukat. Mély humanizmusa kedvező munkahelyi légkört teremtett a Tanszéken. Egykori munkatársai hálával és tisztelettel emlékeznek reá. Az oktatással kapcsolatban azt vallotta, hogy a tanár dolga a hallgatóból a maximumot kihozni, s csak jó mérnököket szabad képezni, mert a világ sorsa az ő tudásuktól, emberi magatartásuktól függ. Példamutató emberi magatartása, szigorú, de emberséges vizsgáztatási módszere, az Egyetem sportéletében kifejtett önzetlen munkálkodása miatt a hallgatók is tisztelték és nagyra becsülték.

Az 1956. évi külföldre távozás nagy vízválasztó volt az életében, mert kedvelt kollégái, Tuskó Ferenc, Roller Kálmán és Jablanczy Sándor családotul Kanadába távoztak, Láng Lászlóék pedig Ausztriában maradtak. Baráti kapcsolatuk még a Földművelésügyi Minisztériumban eltöltött időszakban fonódott szorosabbra. Hiányukat csak jóval később a Sopp Lászlóhoz fűződő barátsága enyhítette.

Nemky Ernő életében nagyon kevés elismerést vívott ki. 1955-ben elnyerte az Erdőgazdaság Kiváló Dolgozója kitüntetést, ugyanebben az évben a Magyar Tudományos Akadémia Micsurin emléklakettel jutalmazta. 1972-ben, a magyar erdészeti kutatás 75. évfordulóján Vadas Jenő emlékérmét nyújtottak át neki. Nyugállományba vonulása alkalmából, 1975. október 17-én a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa érdemes és eredményes munkássága elismeréséül a Munka Érdemrend Bronz fokozatával tüntette ki.

NEMKY ERNŐ életével és munkásságával foglalkozó írások

- ANON. (2009): Nemky Ernő emlékülés. – Erdészeti Lapok **144**: 87.
- BALÁZS ISTVÁN (2008): Verba volant, scripta manent. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 128-130.
- BARTHA DÉNES (2008): A növénytan oktatásának rövid története. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 7-34.
- BARTHA DÉNES (2008): Nemky Ernő (1904-1986). In: Az erdészeti felsőoktatás 200 éve. I. kötet. In Memoriam – Kiemelkedő erdészoktatók életrajzai. – Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron, p. 274-275.
- BARTHA DÉNES (2008): Növénytan. In: Az erdészeti felsőoktatás 200 éve. II. kötet. Diszciplínák oktatásának története. – Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron, p. 273-295.
- BARTHA DÉNES (szerk.) (2008): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 1-162.
- CSAPODY ISTVÁN (2006): Forradalom és exodus. (1956. október – 1957. február). – Soproni Szemle **60**(3): 336-350.
- CSAPODY ISTVÁN (2008): Adalékok az EFE Növénytani Tanszéke történetéhez. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 111-122.
- FEKETE ZOLTÁN (1951): Erdőbecsléstan. – Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 628., spec. p. 119-120.
- GENCSI LÁSZLÓ (1987): Dr. Nemky Ernő (1909-1986). – Az Erdő **26**: 83-84.
- GENCSI LÁSZLÓ (2008): Visszaemlékezéseim a Növénytani Tanszéken eltöltött évtizedekről. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 67-84.
- GENCSI LÁSZLÓ (2009): Munkatársi tapasztalatom Nemky Ernőről, mint oktatóról és mint emberről. In: Emlékülés Nemky Ernő (1909-1986)

- professzor születésének 100. évfordulóján. – Sopron, 2009. március 31., pp. 2.
- HAVAS-HORVÁTH ISTVÁN (2008): Visszaemlékezés a növénytan oktatására. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 152-157.
- ILLYÉS BENJAMIN (2009): Nemky Ernő professzor az egykori hallgató szemével. In: Emlékezés Nemky Ernő (1909-1986) professzor születésének 100. évfordulóján. – Sopron, 2009. március 31., pp. 2.
- JABLÁNCZY SÁNDOR (1987): Dr. Nemky Ernő (1909 – 1986). – *Kapocs* **18**(23): 8-11.
- KOCSÓ MIHÁLY (2008): Az erdészeti felsőoktatás botanikuskertjeinek története. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 35-52.
- KORBONSKI BOGDÁNNÉ NEMKY KLÁRA (2009): Emlékezés Nemky Ernőre. In: Emlékezés Nemky Ernő (1909-1986) professzor születésének 100. évfordulóján. – Sopron, 2009. március 31., pp. 1.
- PÁNTOS GYÖRGY; MAGYAR JÁNOS; PINTÉR FERENC; SOMKUTI ELEMÉR; GENCSI LÁSZLÓ; HARACSI LAJOS (1962): Hozzászólások Nemky E.: A fajon belüli és a fajok közötti harc kérdései c. előadáshoz. – *Erdészettudományi Közlemények* (1): 73-96.
- SOMKUTI ELEMÉR; MAGYAR JÁNOS; PÁNTOS GYÖRGY; GENCSI LÁSZLÓ; MAJER ANTAL; KERESZTESI BÉLA (1961): Hozzászólások, vélemények a fajok közötti és fajon belüli kapcsolatok kérdéseiről. – *Az Erdő* **10**(9): 379-391.
- VANCSURA RUDOLF (2006): Az 1956-os forradalom és szabadságharc soproni eseményei 50 év távlatából. – *Soproni Szemle* **60**(3): 318-335.
- VANCSURA RUDOLF (2008): Események és emlékek a Növénytan Tanszék és a Botanikuskert múltjából. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808-2008). Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 85-107.
- VANCSURA RUDOLF (2009): Nemky Ernő szerepe a Növénytan Tanszék 1952. évi átszervezésében és a Tanszék sorsának alakulása a későbbi években. In: Emlékezés Nemky Ernő (1909-1986) professzor születésének 100. évfordulóján. – Sopron, 2009. március 31., pp. 9.

NEMKY ERNŐ **szakirodalmi munkássága**

1949

Az erdőgondnokság adminisztráció munkája. – Szakmai továbbképzés, MÁLLERD sokszorosítás, Budapest, pp. 27.

Az erdőgazdálkodás általános ismertetése. – Szakmai továbbképzés, MÁLLERD sokszorosítás, Budapest, pp. 8.

1950

A haladó biológia alkalmazása az erdőművelésben. – Agrártudomány **2(7)**: 396-406.

Erdőművelésünk fejlődésének új iránya. – Kefelenyomat, sine loco, p. 5-11.

Az erdők természetes felújítása. In: Erdőműveléstan. – Tankönyvkiadó, Budapest, p. 134-198.

Hozzászólás «Erdőgazdaságunk munkaversenyének eredményei és hibái» című cikkhez. – Erdőgazdaság **4(9)**: 89.

1951

Erdészeti biológia. Az erdészeti technikumok III. osztálya számára. (Társ-szerző: GENCSI LÁSZLÓ). – Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási Főosztály, Budapest, pp. 159.

1953

Erdészeti biológia. – Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 91.

Erdészeti növénytan I. rész. Általános növénytan. Bevezetés, Sejttan, Belső- és Külső-alaktan, Szaporodás. – Erdőmérnöki Főiskola Tanulmányi Osztály, Sopron, pp. 209.

1954

Az erdeifenyő csemeték növekedése, különös tekintettel a változó fényviszonyokra. – Kandidátusi értekezés, Sopron, pp. 78.

Az erdeifenyő csemeték növekedése, különös tekintettel a változó fényviszonyokra. – Kandidátusi értekezés tézisei, pp. 8.

22. táj: Börzsöny. In: BABOS IMRE (szerk.): Magyarország táji erdőművelésének alapjai. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, p. 81-85.

1955

Adatok az erdeifenyő-csemeték növekedéséhez, különös tekintettel a változó fényviszonyokra. – Az Erdőmérnöki Főiskola Közleményei, p. 55-97.

Adatok az erdő különböző elegyarányú faállományainak hótárolásához. – Az Erdőmérnöki Főiskola Közleményei, p. 99-105.

Erdészeti növénytan IV. Ökológiai növényélettan. Első füzet. – Erdőmérnöki Főiskola Tanulmányi Osztály, Sopron, pp. 181.

1956

I. V. Micsurin emlékezete. – Erdészeti Kutatások (1): 3-16.

Néhány teratológias és rendes jelenség fás növényeken. – Az Erdőmérnöki Főiskola Közleményei (2): 3-19.

Adatok az erdeifenyő csemeték növekedéséhez, különös tekintettel a változó fényviszonyokra. (Doktori és kandidátusi értekezések ismertetése.) – A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályának Közleményei **9**(4): 461-463.

A tölgymakk fülledése. (Társszerző: MÁTYÁS VILMOS). – Az Erdő **5**(6): 228-237.

1957

Tölgyeseink természetes felújításának alapvető kérdései. – Az Erdő **6**(11): 407-415.

1959

Erdészeti növénytan V. A növényföldrajz alapjai különös tekintettel a hazai erdőtípusokra. – Erdőmérnöki Főiskola Jegyzetkiadó, Sopron, pp. 77.

1960

A növények vízgazdálkodásának néhány alapvető kérdése az erdőgazdálkodásban. – Az Erdő **9**(10): 368-372.

1961

A Soproni Erdőmérnöki Főiskola Ifjúsági Sportkörének 100 éves története 1860-1960. (Társszerző: SZABÓ ISTVÁN, ROXER EGON, VÖRÖS JÓZSEF és ZAKAR JÁNOS). – Az Erdőmérnöki Főiskola kiadványa, Sopron, pp. 36.

Az Erdőmérnöki Főiskola Ifjúsági sportkörének 100 éves jubileuma. – Erdészettudományi Közlemények (1): 31-36.

A fajok közötti és a fajon belüli kapcsolatok kérdései. – Az Erdő **10**(9): 374-378.

Erdészeti növénytan III. Növényrendszertan. – Erdőmérnöki Főiskola Jegyzetkiadó, Sopron, pp. 237.

1962

Legfontosabb állományalkotó fafajaink rügyeinek téli nyugalmi állapota tekintetében végzett előzetes vizsgálatok egyes eredményei. – Erdészettudományi Közlemények (2): 107-118.

Hulló lomb Ca-tartalmának vizsgálata, tekintettel a Soproni Hegyvidék savanyú talajaira. (Társszerző: FÜZESI ISTVÁN és VANCURA RUDOLF). – Erdészettudományi Közlemények (2): 151-159.

A termesztett nyárok ismertetése. (Társszerző: VANCURA RUDOLF). In: KERESZTESI BÉLA (szerk.): A magyar nyárfatermesztés. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, p. 35-117.

A fajon belüli és a fajok közötti harc kérdései. – Erdészettudományi Közlemények (1): 49-70.

1964

A tölgymakk víztartalmának befolyása fagyérzékenységre és a csírázás megindulására. – Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei (1): 41-62.

Földünk faóriásai. – Természettudományi Közöny 8(6): 276-278.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem dendrológiai kertje. (Társszerző: BARABITS ELEMÉR). – Természettudományi Közöny 8(6): 278-280.

A tölgymakk csírázásökológiájának legfontosabb kérdései, mint a sikeres természetes felújítás alapjai. – Az Erdő 13(12): 537-542.

Erdészeti növénytan V. rész. A növényföldrajz alapjai. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, pp. 90.

Einfluss des Wassergehaltes der Eichel auf ihre Frostempfindlichkeit und Beginn der Keimung. – OEE Erd. Tud. Szemle, Budapest, p. 135-157.

Tölgy (*Quercus* L.) nemzetség. In: ÁKOS LÁSZLÓ (szerk.): Erdészeti, vadászati, faipari lexikon. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, p. 649-654.

1965

A magyarországi erdészeti nemesítés helyzete. – Az Erdő 14(10): 471-476.

A molyhos tölgy makkjának víztartalma és fagyérzékenysége, valamint a csírázás megindulása közti összefüggés. – Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei (1-2): 17-28.

1966

Fekete Lajos emlékezete halálának 50. évfordulóján. – Az Erdő **15**(5): 198-201.

Erdészeti növénytan II. Növényélettan az ökológia alapjaival 1-2. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, pp. 1-208., 209-378.

Fejlődéstörténeti növényrendszertan. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, pp. 268.

1968

Erdészeti növénynemesítés. (Szerkesztette: NEMKY ERNŐ). – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, pp. 303.

Előszó. Az erdészeti növénynemesítés meghatározása és kifejlődésének története. Az erdei fafajok változatossága. Az erdei fás növények szaporodásbiológiája. Örökléstan-genetika alapjai. Az oltásos szaporítás (transplantatio) öröklődési jelenségei. Örökléstan alapfogalmak szótára. Névmutató. Tárgymutató. In: NEMKY ERNŐ (szerk.): Erdészeti növénynemesítés. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, p. 11-12., 13-80., 160-161., 275-279., 291-304.

Növényrendszertan II. Dendrológia. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, pp. 209.

A nemesítés genetikai alapjai. In: TOMPA KÁROLY (szerk.): Az erdészeti genetika és növénynemesítés alapjai. – Mérnöktovábbképző Intézet, Sopron.

1969

Erdészeti növénytan I. Általános növénytan. A és B kötet. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, pp. 200+159.

Örökléstani alapismeretek. In: TOMPA KÁROLY (szerk.): Erdészeti növény-nemesítés és szaporítóanyag termelés. – Mezőgazdasági Mérnöktovábbképző Intézet, Sopron, p. 14-32.

1970

Nyárklónok összehasonlító vizsgálata. – Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei (1-2): 115-125.

A tölgymakk csírázásökológiája és a sikeres természetes felújítás. – Az Erdő **19**(4): 145-154.

Dr. Tuzson János születésének 100. évfordulójára. – Az Erdő **19**(9): 423-424.

A testnevelés és a sportélet fejlődése az erdészeti felsőoktatásban. In: HERPAY IMRE (szerk.): Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián... Sopron, 1919-1969. – Az Erdészeti és Faipari Egyetem Jubileumi Évkönyve, Sopron, p. 197-231.

Az erdészeti felsőoktatás botanikus kertjének története. (Társszerző: VANCURA RUDOLF). In: HERPAY IMRE (szerk.): Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián... Sopron, 1919-1969. – Az Erdészeti és Faipari Egyetem Jubileumi Évkönyve, Sopron, p. 261-283.

1971

Genetic basic to the Forest Tree Breeding. – FAO Training Centre on Forest Tree Improvement jegyzetei, Sopron, p. 1-29.

1972

A *Populus x euramericana* (Dode) Guinier cv. „I-214” olasznyár rügyeinek téli nyugalmi állapota. (Társszerző: DOAN-SI-HIEN). – Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei (1-2): 75-90.

1973

A tölgymakk és a tölgycesemete öko-fiziológiája, mint tölgyerdeink természetes felújításának alapja. – MTA Doktori értekezés, Sopron, pp. 434.

A tölgymakk és a tölgycesemete öko-fiziológiája, mint tölgyerdeink természetes felújításának alapja. – MTA Doktori értekezés tézisei, pp. 31.

1974

A tölgymakk és a tölgycesemete öko-fiziológiája, tekintettel a tölgyesek természetes felújítására. – Kísérletügyi Közlemények LXVI/D. Erdőgazdaság és Faipar (1-3): 3-21.

Erdészeti növénytan II. Fejlődéstörténeti növényrendszertan. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, pp. 245.

1976

A fényviszonyok hatása a tölgycesemetek fejlődésére. – Az Erdő **25**(6): 251-256.

1977

A tölgymakk és a tölgycesemete ökofiziológiája mint tölgyerdeink természetes felújításának alapja. [Doktori értekezés ismertetése.] – Agrártudományi Közlemények **36**: 251-264.

1978

Egy elfelejtett hagyomány: a valétaív. – Erdőgazdaság és Faipar **32**(12): 17. + 3. borítólap.

1979-1980

A valétaív. – Kapocs **12**(16): 23.

NEMKY ERNŐ professzor a 2-es tanteremben előadást tart

NEMKY ERNŐ professzor az 1956. évi nagytanulmányúton (középen BOTVAY KÁROLY professzor, jobbra MAGYAR PÁL volt professzor)